

ANALIZA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA U HOTELI BRELA D.D. I HOTELI TUČEPI D.D.

Stapić, Maja

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:445731>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-20**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA U
HOTELI BRELA D.D. I HOTELI TUČEPI D.D.**

Mentor:

Mr. Ivana Perica

Studentica:

Maja Stapić, 4150104

Split, srpanj, 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
1.1. Definiranje problema istraživanja	1
1.2. Ciljevi rada	2
1.3. Metode rada.....	2
1.4. Struktura rada.....	2
2. REGULATIVNI OKVIR FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA	4
2.1. Zakon o računovodstvu	4
2.2. Međunarodni računovodstveni standardi (MRS)	6
2.3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja	7
2.4. Temeljni financijski izvještaji	8
2.4.1 Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)	8
2.4.2 Račun dobiti i gubitka	9
2.4.3 Izvještaj o novčanom tijeku	9
2.4.4 Izvještaj o promjenama kapitala	10
2.4.5 Bilješke uz financijski izvještaj.....	11
2.4.6 Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	12
3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I NJIHOV UTJECAJ NA SADRŽAJ FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	14
3.1. Definiranje računovodstvenih politika	14
3.2. Uloga i značaj računovodstvenih politika.....	15
3.3. Procjena kao temeljno pitanje računovodstvenih politika.....	16

3.4. Utjecaj računovodstvenih politika na kvalitetu financijskih izvještaja.....	19
4. ANALIZA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA U HOTELI BRELA D.D I HOTELI TUČEPI D.D	22
4.1. Općenito o Hotelu Brela d.d. i Hotelu Tučepi d.d.	22
4.2. Računovodstvene politike na području rezerviranja	24
4.3. Računovodstvene politike na području zaliha.....	24
4.4. Računovodstvene politike na području otpisa potraživanja.....	26
4.5. Računovodstvene politike na području oporezivanja	29
5. ZAKLJUČAK.....	32
LITERATURA	33
POPIS SLIKA	34
SAŽETAK	35
SUMMARY	36

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Zahvaljujući financijskim izvještajima mogu se prikupiti razne informacije o imovini, prihodima i rashodima, obvezama, kapitalu, kao i informacije o novčanim tokovima te mnoge druge. Cilj financijskog izvještavanja jest informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća i uspješnosti poslovanja.¹

Informirati korisnike znači prezentirati im sve relevantne i istovremeno pouzdane računovodstvene informacije u obliku i sadržaju prepoznatljivom i razumljivom osobama kojima su namijenjene.²

Te su informacije sadržane u nizu financijskih izvještaja od kojih temeljne čine:

- bilanca (izvještaj o financijskom položaju)
- račun dobiti i gubitka
- izvještaj o novčanom tijeku
- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijski izvještaj
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Svi ti izvještaji međusobno su povezani i upućeni jedni na druge. Promatrani zajedno govore o „zdravstvenom stanju“ nekog poduzeća, a utvrditi i razumjeti to „stanje“ znači imati mogućnost donositi primjerene i racionalne poslovne odluke.³ Prilikom sastavljanja izvještaja i u njihovoj obradi treba poštovati istinitost i realnost prikazanih podataka kako bi se spriječila bilo kakva manipulacija podataka.

Problem istraživanja ovog rada je značaj i utjecaj primjene računovodstvenih politika na kvalitetu i izgled financijskog izvještavanja.

¹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 52.

² Žager L., Žager K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 33

³ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 52.

1.2. Ciljevi rada

Cilj ovog završnog rada je prikazati računovodstvene politike i njihovu primjenu na praktičnom primjeru dva hotela (Hoteli Brela d.d. i Hoteli Tučepi d.d.) i analizirati njihov utjecaj na sadržaj financijskih izvještaja.

1.3. Metode rada

Metode koje će se koristiti u radu su:

- metoda analize i sinteze
- metoda deskripcije
- metoda studije slučaja.

Metoda analize je postupak istraživanja raščlanjivanjem složenih pojmova i zaključaka na njihove jednostavnije elemente, dok metoda sinteze predstavlja postupak istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem sinteze jednostavnih sudova u složenije. Metoda deskripcije je postupak jednostavnog opisivanja, ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja. Metodom studije slučaja dubinski se analizira neka pojava, proces, institucija, osoba ili događaj. Za analizu se odabire predmet (slučaj) koji je bogat informacijama i obilježjima koji se promatraju.

Također se za izradu ovog rada koriste i sekundarni izvorni podataka kao što su stručni članci, odgovarajuća literatura iz područja računovodstva i odgovarajući podaci preuzeti sa interneta.

1.4. Struktura rada

Završni rad sastoji se od pet dijelova.

U prvom dijelu odnosno u uvodu definiraju se osnovne značajke samog rada. Definira se problem istraživanja, ciljevi rada, metode koje će se koristiti prilikom izrade rada kao i struktura samog rada.

Drugi dio čini računovodstvena regulativa računovodstvenih politika.

U trećem dijelu teorijski će se definirati što su to računovodstvene politike, njihova uloga i značaj. Objasnit će se posebnost i važnost računovodstvenih politika s obzirom na cjelokupni računovodstveni proces.

Četvrti dio obrađuje primjenu računovodstvenih politika na primjeru dva hotela: Hoteli Brela d.d. i Hoteli Tučepi d.d.

Posljednji dio rada je sami zaključak koji nam daje kratki pregled rezultata.

2. REGULATIVNI OKVIR FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

U Hrvatskoj je računovodstveno izvještavanje definirano sa sljedećim zakonima:⁴

- Zakonom o računovodstvu,
- Pravilnikom o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja,
- Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja,
- Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja koji se objavljuju na temelju Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja donesene od strane Odbora za standarde financijskog izvještavanja,
- Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zajedno sa Međunarodnim računovodstvenim standardima koji se objavljuju i tumače temeljem Odluke o odobravanju prijevoda i primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja donesene od strane Odbora za standarde financijskog izvještavanja, te
- Regulativne smjernice EU.

2.1. Zakon o računovodstvu

Ovim Zakonom uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvješća i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvješća te obavljanje nadzora.⁵ Odredbe ovog Zakona dužni su primjenjivati poduzetnici, odnosno: ⁶

- 1) trgovačko društvo i trgovac pojedinac određeni propisima kojima se uređuju trgovačka društva,
- 2) poslovna jedinica poduzetnika sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj državi ako prema propisima te države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja, te poslovna jedinica poduzetnika iz države članice ili treće države koji su obveznici poreza na dobit sukladno propisima kojima se uređuju porezi,

⁴ Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, br. 78/15, Narodne novine d.d., Zagreb

⁵ Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, br. 78/15, Narodne novine d.d., Zagreb

⁶ Narodne novine (2016): Zakon o računovodstvu, br. 120/16, Narodne novine d.d., Zagreb

- 3) podružnica inozemnih poduzetnika u Republici Hrvatskoj, ako ista nije poslovna jedinica, kako je određeno propisima kojima se uređuju trgovačka društva.

Zakon poduzetnike razvrstava na mikro, male, srednje i velike sukladno pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su:⁷

- iznos ukupne aktive
- iznos prihoda
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine

Mikro poduzetnici su oni koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od tri sljedeća uvjeta:

- ukupna aktiva 2.600.000,00
- prihod 5.200.000,00
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine- 10 radnika

Mali poduzetnici su oni koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od tri sljedeća uvjeta:

- ukupna aktiva 30.000.000,00
- prihod 60.000.000,00
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine- 50 radnika

Srednji poduzetnici su oni su oni koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od tri sljedeća uvjeta:

- ukupna aktiva 150.000.000,00
- prihod 300.000.000,00
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine-250 radnika

Veliki poduzetnici su poduzetnici koji ne prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri uvjeta u prethodno navedenim stavkama. Također tu spadaju i banke, štedne banka, stambene štedionice, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, leasing društva, UCITS fondovi, investicijska društva, burze, faktoring-društva, mirovinska društva.

⁷ Narodne novine (2016): Zakon o računovodstvu, br. 120/16, Narodne novine d.d, Zagreb

2.2. Međunarodni računovodstveni standardi (MRS)

U uvjetima sve veće međunarodne suradnje specifičnosti obračunskih sustava pojedinih zemalja mogu biti zapreka komuniciranju, posebice ako je riječ o poslovnoj komunikaciji i financijskim izvještajima. To je posebno naglašeno jer:⁸

- 1) „Tehnološki napredak donosi neslućena poboljšanja u komunikacijama i vezama, poslovno okruženje i društveni život postaju sve više internacionalizirani, a s tim u vezi i financijski izvještaji dobivaju sve veću važnost.
- 2) Uporaba financijskih izvještaja kao jednog od medija komunikacije između poduzeća u stalnom je porastu jer su izvještaji osnovni izvor informacija potreban investitorima, kreditorima, vladi i mnogim drugim korisnicima u procesu donošenja poslovnih odluka.
- 3) Investitori na svjetskom tržištu žele biti sigurni da se informacije kojima se koriste u donošenju svojih poslovnih odluka temelje na načelima koja su prepoznatljiva u njihovoj zemlji i komparabilna s ostalim zemljama. Stoga korisnici financijskih izvještaja kao što su investitori, kreditori, vlada i druge institucije smatraju prihvatljivim samo one izvještaje koji su bazirani na standardima koji su uravnoteženi i međunarodno usporedivi.“

Navedeni razlozi zahtijevaju ona računovodstvena pravila koja će u uvjetima funkcioniranja međunarodnog tržišta i opće transferbilnosti kapitala omogućiti sastavljanje odgovarajućih financijskih izvještaja. Međunarodni računovodstveni standardi razvijeni su s ciljem ujednačenja računovodstvenih propisa na međunarodnoj razini. Njihova primjena ovisi o njihovom prihvaćanju u nacionalnim zakonodavstvima. Mnoge zemlje su prihvatile primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda uključujući ih u zakonodavni sustav, uključujući i Hrvatsku. Svrha toga je da se financijska izvješća naših trgovačkih društava učine usporedivima i razumljivima ne samo unutar Hrvatske nego i na međunarodnoj razini.⁹

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja obuhvaćaju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), njihove dopune i povezana tumačenja te Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), njihove dopune i povezana tumačenja.

⁸ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.113.

⁹ Belak, V. (2002.): Osnove profesionalnog računovodstva, Veleučilište u Splitu, Split, str.32.

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja/ Međunarodni računovodstveni standardi se prevode, objavljuju i tumače na temelju Odluke Odbora za standarde financijskog izvještavanja i primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Za računovodstvene politike se primjenjuje Međunarodni računovodstveni standard 8.

Cilj Međunarodnog računovodstvenog standarda 8 je definiranje kriterija za promjenu i odabir računovodstvenih politika te odabir objava i računovodstvenog tretmana promjena u računovodstvenim politikama, procjenama i ispravljanju grešaka. Glavna namjera standarda je povećanje primjerenosti i pouzdanosti financijskih izvještaja, kao i usporedivost podataka u izvještajima društva tijekom vremena i s izvještajima drugih društava.¹⁰

Međunarodne standarde financijskog izvještavanja prihvatio je velik broj zemalja, bilo kao vlastitu regulativu, bilo kao temelj za izradu vlastitih računovodstvenih standarda.

2.3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja nastali su sukladno Zakonu o računovodstvu, a donosi ih Odbor za standarde financijskog izvještavanja.¹¹

Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja uređuje se tematika koja je povezana uz financijske izvještaje. Oni sadrže zahtjeve priznavanja, procjenjivanja, prezentiranja i objavljivanja onih transakcija i događaja koje su važne za financijske izvještaje opće namjene. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su namijenjeni za primjenu u financijskim izvještajima opće namjene poduzetnika koji ostvaruju dobit ili gubitak.¹²

Cilj Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja je da financijski izvještaji daju informacije o financijskoj uspješnosti, financijskom položaju i novčanim tokovima koje poduzetnici koriste.

¹⁰ Krajinović I.(2011): Primjena MRS 8- Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške. Računovodstvo i financije, str. 94.

¹¹ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, Narodne novine, Zagreb, br.78/15

¹² Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, Narodne novine, Zagreb, br.78/15

2.4. Temeljni financijski izvještaji

Osnovni cilj financijskog računovodstva je izrada temeljnih financijskih izvještaja.

„Temeljni financijski izvještaji pružaju informacije o poduzeću, njihovoj imovini, obvezama, glavnici, prihodima i rashodima, te uključujući njihove dobitke i gubitke, promjenama glavnice, te novčanim tokovima poduzeća.¹³ Temeljna financijska izvješća su:¹⁴

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
- račun dobiti i gubitka
- izvještaj o novčanom tijeku
- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijski izvještaj
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

2.4.1 Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)

Bilanca je financijski izvještaj koji sistematizirano prikazuje stanje imovine, obveza i kapitala u određenom vremenskom trenutku. Upravo zato je ona temeljni financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj poduzeća i koji služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja.¹⁵ Stoga bilanca mora dati odgovore, između ostalog i na sljedeća pitanja:¹⁶

- Kakva je financijska snaga poduzeća?
- Kakva je likvidnost?
- Kakva je zaduženost poduzeća?
- Kakva je horizontalna financijska struktura, tj. u kojem se omjeru imovina financira iz vlastitih i tuđih izvora?
- Kakav je položaj promatranog poduzeća u odnosu na prethodno razdoblje, u odnosu prema poduzećima slične djelatnosti?

¹³ Narodne novine (2009): Međunarodni računovodstveni standardi, MRS 1; Prezentiranje financijskih izvještaja, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 136.

¹⁴ Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, br. 78/15, Narodne novine d.d., Zagreb

¹⁵ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 53.

¹⁶ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 55.

Imovina se računovodstveno zove **AKTIVA**, a izvori imovine predstavljaju **PASIVU**. Poslova godina započinje sastavljanjem **POČETNE BILANCE**, a završava sastavljanjem **ZAVRŠNE BILANCE**.

U početnoj bilanci prikazani su imovina i njeni izvori po strukturi i vrijednosti s kojima započinje nova poslovna godina, a u završnoj bilanci se unosi rezultat poslovanja i uz njega je prikazana imovina i njeni izvori po strukturi i vrijednosti nakon što su u nju unesene promjene u aktivi i pasivi koje su posljedica ekonomskih aktivnosti tekuće poslovne godine.

2.4.2 Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te financijski rezultat ostvaren u stanovitom vremenskom razdoblju.¹⁷ Temeljna razlika između bilance i računa dobiti i gubitka je u tome što bilanca prikazuje stanje imovine i njenih izvora na određeni dan, a račun dobiti i gubitka prikazuje financijski rezultat ostvaren u određenom vremenskom razdoblju.

Osnovni kategorijalni elementi ovog izvještaja jesu prihodi, rashodi i njihova razlika dobit ili gubitak. Stoga je račun dobiti i gubitka moguće definirati kao financijski izvještaj koji prikazuje koliko je prihoda i rashoda ostvareno u određenom vremenu te kolika je ostvarena dobit ili gubitak. Financijski rezultat u računu dobiti i gubitka predstavlja razliku prihoda i rashoda. Ukoliko su prihodi veći od rashoda, financijski rezultat je pozitivan, odnosno ostvarena je dobit. Ukoliko su prihodi manji od rashoda, financijski rezultat je negativan, odnosno ostvaren je gubitak.

2.4.3 Izvještaj o novčanom tijeku

Izvještaj o novčanom tijeku sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje izvore pribavljanja kao i način upotrebe novca.¹⁸ Kako bi se došlo do informacija koliko je poduzeće sposobno stvarati novac iz redovitih aktivnosti i je li to dovoljno za odvijanje normalnih djelatnosti, primici i izdaci razvrstavaju se u tri aktivnosti:¹⁹

- **poslovne aktivnosti**- glavne aktivnosti koje stvaraju prihod poduzeća i druge aktivnosti koje određuju dobit poduzeća, osim investicijskih i financijskih aktivnosti,
- **investicijske aktivnosti**- vezane su uz stjecanje i otuđivanje dugotrajne imovine,

¹⁷ Belak, V. (2002.): Osnove profesionalnog računovodstva, Veleučilište u Splitu, Split, str.35.

¹⁸ Žager L., Žager K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.56.

¹⁹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.83.

- **financijske aktivnosti**- vezane su uz financiranje poslovanja i uglavnom obuhvaćaju promjene vezane uz visinu i strukturu kapitala i obveza.

2.4.4 Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje analizu glavnih promjena na računima vlasničkog kapitala ili neto vrijednosti u tijeku određenog razdoblja. Navedene promjene najčešće će se odnositi na zadržanu dobit ili preneseni gubitak. Izvještaj o promjeni kapitala posebno je zanimljiv ulagateljima- vlasnicima kapitala, ali i drugim korisnicima informacija.²⁰ Prema MRS-u 1 u ovom se izvještaju posebno moraju iskazati sljedeće pozicije:²¹

- dobit ili gubitak razdoblja,
- sve stavke prihoda ili rashoda, dobitaka ili gubitaka koje prema zahtjevima drugih standarda treba direktno priznati u kapital te njihov ukupni iznos,
- učinak promjena računovodstvenih politika i ispravke temeljnih pogrešaka,
- dodatna ulaganja vlasnika i visina izglasanih dividendi,
- iznos zadržane dobiti(ili gubitaka) na početku i na kraju razdoblja te promjene unutar tog razdoblja,
- usklađenja(promjene) svake druge pozicije kapitala, kao npr. premije na dionice i rezerve na početku u na kraju razdoblja uz posebno, pojedinačno prikazivanje takvih promjena.

Izvještaj o promjenama kapitala povezan je s bilancom i računom dobiti i gubitka. Kapital poduzeća sastoji se od uloženog kapitala i zarađenog kapitala, te je ukupni kapital raščlanjen na šest potpozicija. To su:²²

I. UPISANI KAPITAL

II. PREMIJE NA EMITIRANE DIONICE

III. REVALORIZACIJSKE REZERVE

IV. REZERVE

1. zakonske rezerve

2. rezerve za vlastite dionice

3. statutarne rezerve

²⁰ Skupina autora (2012.): Računovodstvo poduzetnikas primjerima knjiženja, Zagreb, Rrif-plus d.o.o. str.50.

²¹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.87.

²² Narodne novine (2015): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, br.96/15, Narodne novine d.d., Zagreb

4. ostale rezerve

V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK

VI. DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE

2.4.5 Bilješke uz financijski izvještaj

Bilješke uz financijski izvještaj dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja nekih pozicija u tim izvještajima.²³ Bilješke trebaju sadržavati sve one informacije koje se ne vide direktno iz temeljnih izvještaja a neophodne su za njihovo razumijevanje i ocjenu poslovanja. Također se može prikazati pregled obveza s rokom dospijeca duljim od pet godina, prosječan broj zaposlenih i čitav niz različitih korisnih informacija. Sastavljanje i prezentiranje dodatnih informacija u formi bilješki pridonosi kvaliteti i upotrebljivosti računovodstvenih informacija.²⁴ Poduzetnik treba objaviti u bilješkama:²⁵

1. naziv, adresu poduzetnika, pravni oblik poduzetnika, državu osnivanja (ako nije objavljeno drugdje),
2. opis vrste poslovanja poduzetnika i glavne aktivnosti,
3. informaciju o osnovi za sastavljanje financijskih izvještaja,
4. sažetak značajnih računovodstvenih politika,
5. informacije prema zahtjevima Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja koje nisu predočene u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o promjeni kapitala i izvještaju o novčanom toku,
6. broj i nominalnu vrijednost, ili ako ona nije dostupna knjigovodstvenu vrijednost dionica,
7. ako postoji više klasa dionica, broj i nominalna vrijednost ili ako ona nije dostupna, knjigovodstvenu vrijednost dionica svake klase dionica,
8. postojanje svih potvrda o sudjelujućim interesima, konvertibilnim zadužnicama ili sličnim vrijednosnim papirima, zajedno s podacima o njihovom broju i pravima koja se po njima priznaju,
9. iznos predujmova i kredita odobrenih članovima administrativnih, upravnih i nadzornih tijela poduzetnika, zajedno s podacima o kamatama, stopama, glavnim uvjetima i otplaćenim iznosima, te obvezama preuzetim u njihovo ime po osnovi bilo kakvih garancija prikazan u

²³ Belak, V. (2002.): Osnove profesionalnog računovodstva, Veleučilište u Splitu, Split, str.89.

²⁴ Žager L., Žager K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.61.

²⁵ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 1 – Financijski izvještaji, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

ukupnom iznosu za svaku kategoriju,

10. iznos dividendi,
11. osnovu mjerenja i procjene stavaka financijskih izvještaja,
12. iznos kumulativnih povlaštenih dividendi koji nije priznat,
13. iznos obveza poduzetnika koji dospijevaju na plaćanje nakon više od pet godina, kao i ukupna zaduženja poduzetnika pokrivena vrijednosnim jamstvima poduzetnika zajedno s vrstom i oblikom jamstva. Ova informacija se obvezno objavljuje odvojeno za svaku stavku obveza,
14. pregled nedovršenih sudskih sporova,
15. za stavke uključene u financijski izvještaj koje jesu ili su izvorno bile izražene u stranoj valuti poduzetnik objavljuje temelj konverzije u izvještajnoj valuti,
16. iznos naknade članovima administrativnih upravnih i nadzornih tijela,
17. informacije o ključnim pretpostavkama u vezi s budućnošću poslovanja te procjenu neizvjesnosti na datum bilance koje stvaraju veliki rizik,
18. sve ono što je zahtijevano ostalim Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.

2.4.6 Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Ukupna sveobuhvatna dobit se odnosi na promjene kapitala tijekom razdoblja koje su proizašle iz transakcija i drugih događaja, osim promjena koje su proizašle iz transakcija sa vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika.²⁶ Informacije koje treba prezentirati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti su:²⁷

- prihodi,
- financijski troškovi,
- udio u dobiti ili gubicima pridruženih društava i zajedničkih pothvata obračunanih metodom udjela,
- porezni rashod,
- jedan iznos koji je zbroj: dobiti ili gubitka nakon poreza proizašlog iz prestanka poslovanja i dobiti ili gubitka nakon poreza priznat mjerenjem fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje ili prilikom otuđenja imovine ili skupine, odnosno skupina za otuđenje koje čine ukinuti dio poslovanja,

²⁶ Narodne novine (2009): Međunarodni računovodstveni standardi, MRS 1; Prezentiranje financijskih izvještaja, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 136.

²⁷ Narodne novine (2009): Međunarodni računovodstveni standardi, MRS 1; Prezentiranje financijskih izvještaja, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 136.

- dobit ili gubitak,
- svaki sastavni dio ostale sveobuhvatne dobiti razvrstan po vrsti, bez iznosa,
- udjel u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava i zajedničkih pothvata obračunanih metodom udjela i
- ukupnu sveobuhvatnu dobit.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I NJIHOV UTJECAJ NA SADRŽAJ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

3.1. Definiranje računovodstvenih politika

U suvremenim tržišnim uvjetima sve više se naglašava značenje upravljanja, a upravljanje poslovanjem nije moguće bez odgovarajuće informacijske podloge. Znatan dio takvih informacija nastaje u računovodstvu i zapisan je u računovodstvenim, odnosno financijskim izvještajima.²⁸ Za razumijevanje uloge i značenje računovodstvenih politika u cjelokupnom računovodstvenom procesu potrebno je primarno razmotriti pojam i osnovna obilježja računovodstvenih politika, područja njihove primjene, subjekte njihova donošenja i primjene kao i način njihova objavljivanja.²⁹

Pojam računovodstvene politike sastoji se od dvije riječi: računovodstvo i politike. Računovodstvo je, kao što je već naglašeno, sastavni dio ukupnog informacijskog sustava poduzeća koji osigurava informacije neophodne u procesu odlučivanja i upravljanja poduzećem. Riječ politika izvorno označava način vođenja, odnosno upravljanja državom.³⁰ Izbor računovodstvenih politika određen je sa svrhom i ciljem koje poduzeće provodi. Računovodstvene politike također utječu na vrijednost zaliha, troškove, na stanje u računu dobiti i gubitka, na stanje u bilanci i ostalo.

Računovodstvene politike i njihova primjena u sastavljanju temeljnih financijskih izvještaja nije vidljiva ili razumljiva korisnicima izvještaja pa ih je u bilješkama potrebno opisati kao:³¹

- primijenjene osnove mjerenja (procjene);
- svaku specifičnu računovodstvenu politiku nužnu za postizanje razumljivosti financijskih izvještaja.

Računovodstvene politike predstavljaju posebna načela, osnove, dogovore, pravila i prakse koje treba dosljedno primjenjivati prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.³²

²⁸ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 82.

²⁹ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb str. 82.

³⁰ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb str. 82.

³¹ Proklin P.i., Brankić V.(2004): Računovodstvene politike i bilješke uz temeljna financijska izvješća, Računovodstvo revizija i financije, broj 2., str. 110.

Izabrane računovodstvene politike poduzetnik treba dosljedno primjenjivati na slične transakcije, druge događaje, uvjete, osim ako neki drugi Standard zahtijeva ili dopušta primjenu različite politike.

3.2. Uloga i značaj računovodstvenih politika

Važnost bilančne politike ili politike bilanciranja bila je ponajprije naglašena u Njemačkoj poslije Prvog svjetskog rata, kada je došlo do velike inflacije i kada je trebalo pronaći načine i metode koji će smanjiti utjecaj inflacije i prikazati što realniji rezultat.³³

Ciljevi provođenja računovodstvenih politika razlikuju se ovisno o predmetu rada, menadžmentu, poslovanju i financijama poduzeća. Obično su vezani na stvaranje tihih pričuva i uz utjecaj na visinu financijskog rezultata. Ciljevi računovodstvenih politika:³⁴

- utjecaj na financijski rezultat: određivanje visine iskazane dobiti, raspodjelu dobiti na dividende i zadržanu dobit, poboljšanje postojeće likvidnosti i rentabilnosti zbog ušteda na porezu,
- utjecaj na korisnike financijskih izvještaja kroz obavještanje ili neobavještanje o nekim segmentima koje zakon dopušta i dr.

Koliki će utjecaj računovodstvenih politika biti na izgled financijskih izvještaja ovisi o:³⁵

- udjelu određene pozicije u ukupnoj strukturi imovine, obveza, prihoda ili rashoda,
- osnovnim obilježjima izabrane metode,
- promatranom vremenskom razdoblju.

Zakonom su određena dopuštena područja njihove primjene, a osnovna relacija pri tome je relacija država - poduzeće s posebnim naglaskom na poreznoj bilanci. Za razliku od toga, računovodstvene politike razvijene su u zemljama u kojima dominantnu ulogu imaju računovodstvena profesija i računovodstveni standardi.³⁶

³² Perčur I. (2015.): Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, str. 34.

³³ Belak, V. (2011.): Računovodstvo poduzetnika, RRiF, Zagreb, str. 55.

³⁴ Belak, V. (2011.): Računovodstvo poduzetnika, RRiF, Zagreb, str. 55.

³⁵ Ramljak, B. (2011): Računovodstvene politike – Utjecaj na izgled financijskih izvještaja, Sveučilište u Splitu, [Internet], raspoloživo na: https://bib.irb.hr/datoteka/524444.B._RamljakRačunovodstvene_politike.doc., pristup stranici: 5.6.2018.

³⁶ Žager, K.; Mamić Sačer, I.; Sever, S.; Žager, L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.101.

U trenutku kada menadžment odredi temeljne ciljeve poduzeća, tada se radi po poslovnoj politici. Da bi se mogli ostvariti postavljeni ciljevi, menadžment definira odgovarajuće strategije i upotrebljava određene poslovne instrumente. I upravo tu, poslovna i računovodstvena politika ima značajnu ulogu.

Računovodstvena politika je, dakle, podskup, tj. jedan od instrumenata ostvarivanja poslovne politike, i njezini ciljevi i instrumenti moraju biti usklađeni, odnosno podređeni ostvarivanju glavnog cilja.³⁷ Izbor računovodstvenog postupka uvijek se, dakle, treba temeljiti na postavljenim višim ciljevima poslovne politike poduzeća. Budući da se izabranim računovodstvenim postupkom, odnosno odabranom računovodstvenom politikom može svjesno utjecati na vrijednost pozicija financijskog izvještaja, a samim time i na njihovu kvalitetu, prilikom razmatranja financijskog položaja i uspješnosti poslovanja svakako treba voditi računa i o kvalitativnim svojstvima financijskih izvještaja.³⁸

Računovodstvene politike najčešće se objavljuju u bilješkama uz financijske izvještaje. Da bi se financijske izvješća mogla razumjeti jako je važno znati koje su i kakve računovodstvene politike korištene kod njihove izrade.

3.3. Procjena kao temeljno pitanje računovodstvenih politika

Procjena pozicija financijskih izvještaja temeljno je pitanje računovodstvenih politika i jedan od najsofisticiranijih problema računovodstva iz razloga što računovodstvene regulative obično dopuštaju primjenu različitih metoda i postupaka procjene pozicija financijskih izvještaja. Primjena različitih metoda i postupaka rezultat će i različitim vrijednostima osnovnih elemenata izvještaja- imovine, obveza kapitala, prihoda, rashoda i financijskog rezultata.³⁹ Koju će metodu procjene menadžment odabrati zavisi od spektra dopuštenih metoda, a one su prezentirane u zakonskim propisima i/ili računovodstvenim standardima. I jedni i drugi sastavni su dio koncepcijskog okvira računovodstva i znače detaljniju razradu polaznih računovodstvenih načela i pretpostavki. Upravo ta načela i pretpostavke ishodišni su kriterij procjene pozicija financijskih izvještaja.⁴⁰

³⁷ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 87.

³⁸ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 87.

³⁹ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 96.

⁴⁰ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 96.

Određene stavke u financijskim izvještajima nije moguće točno mjeriti nego ih je potrebno procjenjivati. Pouzdanost i preciznost procjena u korelaciji je s neizvjesnošću poslovnog okruženja, a računovodstvene procjene predstavljaju važnu fazu u procesu financijskog izvještavanja. Najčešće računovodstvene procjene odnose se na:⁴¹

- ispravak vrijednosti potraživanja,
- ispravak vrijednosti zaliha,
- fer vrijednost financijske imovine,
- vijek upotrebe i ostatak vrijednosti imovine koja se amortizira,
- iznos rezerviranja,
- umanjene vrijednosti i sl.

Korištenje razumnih procjena je jedan od ključnih elemenata pripreme financijskih izvještaja koji nipošto ne umanjuju njihovu pouzdanost. Svaka procjena je podložna promjenama koje su uzrokovane promjenama okolnosti na kojima je procjena prethodno bila temeljena. Po svojoj prirodi, revizija procjena se ne odnosi prethodna razdoblja i ne smatra se ispravkom greške.

Tri su načela koja se najčešće koriste kod procjene:⁴²

- načelo nabavne vrijednosti(troška nabave)
- načelo opreznosti
- načelo dosljednosti(konzistentnosti)

Načelo nabavne vrijednosti ili načelo troška nabave polazno je računovodstveno načelo u utvrđivanju vrijednosti pozicija bilance. Ono zahtijeva da se vrednovanje imovinskih pozicija temelji na nabavnoj vrijednosti, odnosno trošku nabave. Trošak nabave čine svi troškovi koji nastaju prilikom stjecanja nekog oblika imovine. Osnovica za utvrđivanje troška nabave jest novčani izdatak ili neki drugi novčani ekvivalent. Ovo načelo također predstavlja i temeljno načelo procjene bilančnih pozicija. Njegova prednost je objektivnost prilikom njegove primjene. Uz ovo načelo Međunarodni standardi predviđaju i neke druge osnovne procjene.

⁴¹ Perčur I. (2015.): Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, str. 32.

⁴² Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 118.

Iako postoji više osnova za vrednovanje pozicija financijskih izvještaja, u našim uvjetima još uvijek dominantnu ulogu ima upravo trošak nabave.

Načelo opreznosti zauzima vrlo značajno mjesto u procjeni bilančnih pozicija. Ono zahtijeva da se u uvjetima neizvjesnosti poslovanja dobiti ne precjenjuju, a gubici ne podcjenjuju.⁴³ Sukladno odredbama ovog načela imovinu je potrebno procjenjivati po trošku nabave ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno od toga koja je vrijednost niža.⁴⁴ Zlouporabom ovog načela stvorit će se **tihe pričuve ili skriveni gubici**, što dovodi u pitanje realnost i objektivnost bilance.⁴⁵ Načelo opreznosti je jedno od najznačajnijih računovodstvenih načela i predstavlja osnovu procjene bilančnih pozicija i temeljno načelo računovodstvenih načela.

Tihe pričuve pojavit će se u bilanci ako se:⁴⁶

- podcjenjuju pozicije aktive i/ili,
- precjenjuju pozicije pasive.

Podcjenjivanjem pozicija aktive dolazi do precjenjivanja rashoda obračunskog razdoblja, a samim tim i do smanjenja financijskog rezultata. Tipični primjeri podcjenjivanja imovine javljaju se u slučaju:⁴⁷

- otpisa potraživanja,
- primjene ubrzanih stopa amortizacije,
- vrednovanja zaliha po nižim vrijednostima.

Do istih učinaka kojima se smanjuje financijski rezultat može se doći i precjenjivanjem obveza. Najčešći slučajevi precjenjivanja obveza javljaju se prilikom:⁴⁸

- rezerviranja troškova za rizike, npr. garancije
- obračuna troškova koji se mogu vremenski razgraničiti (tzv. odgođeno plaćanje troškova)

Nasuprot tihim pričuvama u bilanci se mogu pojaviti i skriveni gubici. Oni će se pojaviti u suprotnim situacijama tj.:⁴⁹

⁴³ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 96.

⁴⁴ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 97.

⁴⁵ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.119.

⁴⁶ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.121.

⁴⁷ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.121.

⁴⁸ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 97.

⁴⁹ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 97.

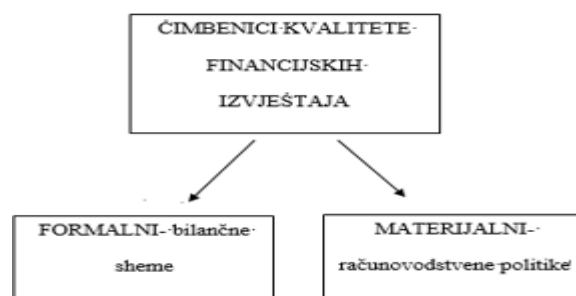
- procjenjivanjem pozicija aktive i/ili
- podcjenjivanjem pozicija pasive

Načelo dosljednosti(konzistentnosti) zahtijeva da se jednom izabrana računovodstvena politika dosljedno primjenjuje. Također je važna i korektna primjena ostalih računovodstvenih načela jer će samo na taj način financijski izvještaji biti pouzdani i kvalitetni.

3.4. Utjecaj računovodstvenih politika na kvalitetu financijskih izvještaja

Odabranom računovodstvenom politikom može se svjesno utjecati na vrijednost pozicija financijskih izvještaja, a samim time i na njihovu kvalitetu.⁵⁰ Slika 1. prikazuje čimbenike kvalitete financijskih izvještaja i pokazuje kako se oni dijele na:

- formalne(bilančne) sheme,
- materijalne(računovodstvene) politike.

Slika 1. Čimbenici kvalitete financijskih izvještaja [10]

Izvor: Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 110

Formalni sadržaj financijskih izvještaja vezan je uz formu izvještaja koja većinom izlazi iz propisanih ili predloženih bilančnih shema. Materijalni sadržaj određuje vrijednost pozicija i vezan je uz pojam procjene i računovodstvene politike.

Računovodstvene politike na izravan ili neizravan način utječu na kvalitetu informacija sadržanih u financijskim izvještajima. Koliki će taj utjecaj biti ovisi o više čimbenika:⁵¹

⁵⁰ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.123.

⁵¹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 124.

- udjela određene pozicije u ukupnoj strukturi imovine, obveza, prihoda ili rashoda
- osnovnih obilježja izabrane metode
- promatranog (obuhvaćenog) vremenskog razdoblja
- ostalih čimbenika

Računovodstvene politike najčešće djeluju na području:⁵²

- dugotrajne imovine i amortizacije
- zaliha
- dugoročnih rezerviranja
- priznavanja prihoda i otpisa potraživanja

Dugotrajna imovina predstavlja važan dio ukupnih resursa poduzeća. Uglavnom se pojavljuje u materijalnom obliku kao što su zgrade, oprema i zemljišta, ili u obliku raznih prava kao što su patenti, potraživanja, licencije. Osnovno obilježje dugotrajne imovine je vezano uz **postojanost oblika, dugotrajnost** što znači da dulje vrijeme traje u tom obliku i da se u novčanik oblik vraća u roku duljem od jednog prosječnog poslovnog ciklusa tj. u vremenu duljem od jedne godine. U kojem će se iznosu vrijednost dugotrajne imovine alocirati na pojedina obračunska razdoblja zavisi od usvojenih računovodstvenih politika, prije svega politike amortizacije. Računovodstvene politike kod amortizacije i dugotrajne imovine se biraju između metode vremenske amortizacije i funkcionalne metode.

Zalihe čine znatan dio imovine mnogih poduzeća. One predstavljaju onaj dio materijalne imovine koji je namijenjen u prodaji u redovnom tijeku poslovanja. Kao i ostali oblici materijalne imovine, zalihe se trebaju vrednovati po trošku nabave ili neto prodajnoj vrijednosti. Troškovi nabave obuhvaćaju sve troškove kupnje, troškove konverzacije i ostale troškove koji su nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Temeljno je pravilo da se zalihe vrednuju po **trošku nabave**.⁵³ Ali, ako se pojavi situacija da su zalihe zastarjele ili oštećene njihova se vrijednost shodno tome smanjuje a samim tim i iznos naknada koji se može dobiti njihovom prodajom.

Kod računovodstvenih politika na području zaliha sirovina i materijala najčešće se pri vrednovanju zaliha i utroška materijala koriste sljedeće metode.⁵⁴

⁵² Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 52.

⁵³ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.131.

⁵⁴ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 100.

- **FIFO metoda**- potječe od engleskih riječi first in- first out, što znači da je prva ulazna cijena jednaka prvoj izlaznoj. Naziva se još i metoda redosljeda jer polazi od toga da se prvo troše materijali koji su prvi nabavljeni. Utrošak materijala evidentira se po prvim nabavnim cijenama sve dok se ne utroši cijela količina nabavljena po toj cijeni.
- **LIFO metoda**- potječe od engleskih riječi last in, što znači da je zadnja ulazna cijena jednaka prvoj izlaznoj. Utrošena se količina vrednuje po zadnjim ulaznim cijenama pa u uvjetima inflacije daje realnije troškove u odnosu na FIFO metodu.
- **Metoda prosječnih cijena**- utrošak se evidentira po prosječnoj cijeni tj. jediničnoj cijeni po jedinci mjere. Ovdje je prosječnu cijenu potrebno izračunati prilikom svakog utroška jer se ona mijenja ovisno o cijenama novih nabava.

Dugoročna rezerviranja se stvaraju za neizvjesne troškove koji mogu uslijediti kasnije, a odnose se na sadašnje učinke kao i na gubitke kod nesigurnih poslova.⁵⁵ Cilj koji se želi postići korištenjem te mogućnosti jest iskazivanje što realnije obračuna. Dugoročnim rezerviranjem menadžment poduzeća može provoditi takvu politiku kojom direktno utječe na visinu troškova, a samim time i na visinu dobiti pojedinih obračunskih razdoblja. Podlogu za donošenje odluke o rezerviranju troškova i rizika nalazimo u Međunarodnim računovodstvenim standardima i temeljnim računovodstvenim načelima čiju konkretizaciju računovodstveni standardi zapravo predstavljaju.⁵⁶

Prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi a nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza. Prihode je potrebno mjeriti po fer vrijednosti primljenih naknada ili potraživanja, a fer vrijednost je iznos za koji neka imovina može biti razmijenjena ili obveza podmirena između dobro obaviještenog kupca i prodavatelja.⁵⁷ Priznavanje prihoda temelji se na osnovnoj računovodstvenoj pretpostavci **nastanka događaja** prema kojoj se prihodi i rashodi priznaju onda kad su zarađeni, a ne onda kad je uslijedio stvarni primitak ili izdatak novca.

⁵⁵ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 101.

⁵⁶ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.140.

⁵⁷ Žager L., Žager K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 101.

4. ANALIZA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA U HOTELI BRELA D.D I HOTELI TUČEPI D.D

4.1. Općenito o Hoteli Brela d.d. i Hoteli Tučepi d.d.

Hoteli Brela d.d.

Društvo Hoteli Brela d.d. je pravni slijednik hotelskog poduzeća „Brele“ koje je osnovano 1953. godine.⁵⁸ Dana 22. svibnja 2006. godine Glavna skupština je odobrila ugovor zaključen s društvom Sunce Koncern d.o.o., gdje je postavljeno upravljачem Društva.⁵⁹ Odlukom Skupštine Društva od 16. studenoga 2010. godine, povećan je temeljni kapital sa iznosa od 136. 821 tisuća kuna, za iznos od 64. 800 tisuća kuna. Izdano je 324 tisuće novih redovnih dionica, svaka nominalnog iznosa od 200 kuna.⁶⁰ Većinski vlasnik Društva na dan 31. prosinca 2017. godine je društvo Sunce Koncern d.d. Krajnji vlasnik društva Sunce Koncern d.d. je društvo Sunce Ulaganja d.o.o. (matično društvo). Financijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa zakonskim zahtjevima u Republici Hrvatskoj i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji se primjenjuju u Europskoj Uniji. Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, osim određenih financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti.

Najznačajnija tržišta u 2017. godini za Društvo su:⁶¹

- Njemačka sa 58.230 noćenja
- Švedska sa 40.295 noćenja
- Norveška sa 14.698 noćenja
- Francuska sa 10.638 noćenja
- Hrvatska sa 9.245 noćenja

⁵⁸ Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Brela d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

⁵⁹ Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Brela d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

⁶⁰ Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Brela d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

⁶¹ Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Brela d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Hoteli Tučepi d.d.

Društvo Hoteli Tučepi d.d. registrirano za pružanje hotelskih i drugih turističkih usluga. Na dan 31. prosinca 2017. godine dionički kapital Društva iznosi 208.110 tisuća kuna i raspodijeljen je na 693.699 dionica nominalne vrijednosti 300 kuna po dionici. Dionicama Društva trguje se na Zagrebačkoj burzi od rujna 2003. godine. Većinski vlasnik društva na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine je Sunce Koncern d.d.⁶² Financijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa zakonskim zahtjevima u Republici Hrvatskoj i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji se primjenjuju u Europskoj Uniji. Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, osim određenih financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti.

Društvo je izloženo raznim financijskim rizicima, uključujući učinke promjene tržišnih cijena, valutnih tečajeva, kamatnih stopa. Društvo je uglavnom izloženo promjenama tečaja u odnosu na euro jer je značajan dio potraživanja od kupaca i prihoda, zatim novčanih sredstava i obveza po dugoročnim kreditima u navedenoj valuti.

Upravljanje ovim rizikom provodi se prirodnom zaštitom, na način da se potreban iznos novčanih sredstava drži u eurima, u kojima su nominirane i dugoročne obveze po kreditima.

Jedan od ciljeva Društva je razborito upravljanje rizikom likvidnosti što podrazumijeva održavanje dostatne količine novca te osiguranje raspoloživih financijskih sredstava kroz ugovaranje kredita.

Društvo također kontinuirano radi na unapređenju zaštite okoliša.

Najznačajnija tržišta u 2017. godini za Društvo su:⁶³

- Njemačka sa 90.083 noćenja
- Velika Britanija sa 35.498 noćenja

⁶² Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

⁶³ Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

- Švedska sa 35.518 noćenja
- Austrija sa 18.256 noćenja
- Norveška sa 15.321 noćenja

U strukturi troškova poslovanja najznačajnija stavka su troškovi osoblja, koji su u 2017. godini iznosili 33.229.690,70 kn.

Na dan 31.12.2017. Društvo je imalo 163 stalno zaposlene osobe.

4.2. Računovodstvene politike na području rezerviranja

Rezerviranje se priznaje ako Društvo ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima te ako je iznos obveze moguće pouzdano procijeniti. Rezerviranja se preispituju na svaki datum bilance i usklađuju prema najnovijim najboljim mogućim procjenama. Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja će biti potrebna kako bi se podmirila sadašnja obveza na datum bilance.

Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za podmirenje sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.⁶⁴

Hoteli Brela d.d. i Hoteli Tučepi na području rezerviranja iskazuju rezerviranja za troškove otpremnina i jubilarnih nagrada na način da je iskazano stanje prethodne godine, koliko je u tisućama kuna tijekom godine bilo dodatnih rezerviranja, koliko je bilo ukidanja rezerviranja te koliko je rezerviranja iskorišteno tijekom godine. Hoteli Brela osim rezerviranja za troškove otpremnina i jubilarnih nagrada iskazuju i rezerviranja za bonuse.

Oba promatrana hotela rezerviranja razgraničavaju na kratkoročni i dugoročni dio.

4.3. Računovodstvene politike na području zaliha

Zalihe se iskazuju po trošku koji obuhvaća pripadajući dio općih fiksnih i varijabilnih troškova koji su izravno povezani s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje.

⁶⁴Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Brela d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Društvo Hotela Brela je tijekom 2017. godine preispitalo korisni vijek trajanja sitnog inventara za hotele najviše kategorizacije te je donijelo odluku o promjeni korisnog vijeka uporabe sitnog inventara s jedne godine na četiri godine dok će se sitan inventar ostalih hotela niže kategorizacije nastaviti otpisivati u razdoblju od jedne godine.

Hoteli Brela d.d. na području zaliha iskazuju sirovine i materijal te sitan inventar na način da je iskazano stanje u prethodnoj godini i tijekom godine u tisućama kuna.

U tablici 1. prikazane u zalihe Hotela Brela u 2016. i 2017. godini

Tablica 1: Zalihe Hotela Brela na dan 31.12.2017.

ZALIHE	2017. godina	2016. godina
<i>Sirovine i materijal</i>	1.176 000 kn	990 000 kn
<i>Sitan inventar</i>	23 000 kn	18 000 kn
Ukupno	1.199 000 kn	1.008 000 kn

Izvor: Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Vrijednost sirovina i materijala u 2016. godini iznosila je 990.000 kuna, dok u 2017. godini rastu na 1.176.000 kuna.

Što se tiče sitnog inventara u 2016. godini iznose 18 000 kuna dok u 2017. godini rastu na 23.000 kuna.

Ukupna vrijednost zaliha u 2017. godini iznose 1.199 000 kuna, a u 2016. godina iznose 1.008.000 kuna.

Kod Hotela Tučepi zalihe se također iskazuju po trošku. Društvo otpisuje sitan inventar u razdoblju od jedne godine (2016.: jedna godina). U tablici 2. prikazane su zalihe Hotela Tučepi u 2016. i 2017. godini.

Tablica 2: Zalihe Hotela Tučepi na dan 31.12.2017.

ZALIHE	2017. godina	2016. godina
<i>Sirovine i materijal</i>	16.638 000 kn	14.995 000 kn
<i>Sitni inventar</i>	1.739 000 kn	1.419 000 kn
Ukupno	18.377 000 kn	16.414 000 kn

Izvor: Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Vrijednost sirovina i materijala u 2016. godini iznosila je 14.995 000 kuna, dok u 2017. godini rastu na 16.638.000 kuna.

Što se tiče sitnog inventara u 2016. godini iznose 1.419 000 kuna, dok u 2017. godini rastu na 1.739.000 kuna.

Ukupno zalihe u 2017. godini iznose 18.377.000kuna, a u 2016. godini 16.414.000 kuna.

4.4. Računovodstvene politike na području otpisa potraživanja

Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti. Na svaki datum bilance potraživanja čija se naplata očekuje u razdoblju dužem od godine dana se iskazuju po amortiziranom trošku. Kratkotrajna potraživanja iskazuje se po početnom priznatom nominalnom iznosu umanjenom za odgovarajući iznos ispravka vrijednosti za procijenjene nenaplative iznose i umanjena vrijednosti.

Vrijednost potraživanja se umanjuje i gubici od umanjena vrijednosti nastaju samo i isključivo ako postoji objektivan dokaz o umanjenu vrijednosti proizašao iz jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine kada taj događaj utječe na procijenjene buduće novčane tokove od potraživanja koji mogu biti pouzdano utvrđeni.⁶⁵

Potraživanja Hotela Brela sastoji se od potraživanja kupaca u inozemstvu, potraživanja od kupaca u zemlji, potraživanja od povezanih društava te ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja.

⁶⁵ Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

U tablici 3. prikazana su potraživanja Hotela Brela u 2016. i 2017. godini.

Tablica 3: Potraživanja Hotela Brela na dan 31.12.2017.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA	2017.godina	2016. godina
<i>Potraživanja od kupaca u inozemstvu</i>	3.598 000 kn	2.014 000 kn
<i>Potraživanja od kupaca u zemlji</i>	2.462 000 kn	2.376 000 kn
<i>Potraživanja od povezanih društava</i>	252 000 kn	68 000 kn
<i>Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja</i>	(2.966 000) kn	(2.996 000) kn
Ukupno	3.346 000 kuna	1.492 000 kuna

Izvor: Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Potraživanja od kupaca u inozemstvu za 2017. godinu iznose 3.598.000 kuna, a u 2016. godina iznose 2.014.000 kuna.

Potraživanja od kupaca u zemlji u 2017. godini iznose 2.462.000 kuna, a u 2016. godini iznose 2.376.000 kuna.

Potraživanja od povezanih društava u 2017. godini iznose 252.000 kuna, a u 2016. godini iznose 68.000 kuna.

Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja u 2017. godini iznose 3. 346.000 kuna, a u 2016. godini 2.996.000 kuna.

Ukupna potraživanja od kupaca u 2017. godini iznose 3.346.000 kuna, a u 2016. godini 1.492.000 kuna.

Od ostalih potraživanja razlikuju se dugotrajna i kratkotrajna potraživanja.

Od dugotrajnih potraživanja postoje:

- potraživanja od kupaca u i/ili zemlji koja u 2017. godini iznose 3.021.000 kuna

Od kratkotrajnih potraživanja postoje:

- unaprijed plaćeni troškovi,
- potraživanja za kamate od povezanih društava,
- potraživanja za pretporez, potraživanja od HZZO-a te
- ostala potraživanja.

Potraživanja Hotel Tučepi sastoje se od:

- potraživanja kupaca u inozemstvu,
- potraživanja od kupaca u zemlji,
- potraživanja od povezanih društava
- te ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna i sporna potraživanja.

U tablici 4. prikazana su potraživanja Hotela Tučepi u 2016. i 2017. godini.

Tablica 4: Potraživanja Hotela Tučepi na dan 31.12.2017.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA	2017.godina	2016.godina
<i>Potraživanja od kupaca u inozemstvu</i>	5.574 000 kn	3.600 000 kn
<i>Potraživanja od kupaca u zemlji</i>	437 000 kn	574 000 kn
<i>Potraživanja od povezanih društava</i>	318 000 kn	79 000 kn
<i>Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja</i>	(903 000) kn	(1024 000) kn
Ukupno	5.426 000 kn	3.229 000 kn

Izvor: Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Ukupna potraživanja od kupaca su u 2016. godini iznosila 3.229.000 kuna te su se u 2017. godini povećala na 5.426.000 kuna.

Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja je bio manji u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu te je iznosio 903.000 kune.

Potraživanja od kupaca u inozemstvu iznose 5.574.000 kuna, dok u 2016. godini iznose 3.600.000 kuna.

Potraživanja od kupaca u zemlji za 2017. godinu su 437. 000 kuna, dok su u 2016. godini bila veća te su iznosila 574.000 kuna.

Potraživanja od povezanih društava u 2017. godini iznose 318.000 kuna, dok u 2016. godini iznose 79.000 kuna.

Od ostalih potraživanja razlikuju se dugotrajna potraživanja. Od dugotrajnih potraživanja postoje :

- ostala potraživanja od povezanih društava,
- potraživanja za kamate od povezanih društava,

- unaprijed plaćeni troškovi,
- potraživanja za PDV i ostale poreze,
- potraživanja od HZZO-a te ostala potraživanja.

4.5. Računovodstvene politike na području oporezivanja

Hoteli iskazuju poreznu obvezu u skladu sa hrvatskim propisima. Porez na dobit za tekuću godinu sadržava tekući i odgođeni porez. Tekući porez je očekivani porez koji se plaća na oporezivu dobit tekuće godine, koristeći poreznu stopu koja je na snazi na datum bilance. Odgođeni porezi proizlaze iz privremenih razlika između vrijednosti imovine i obveza iskazanih u financijskim izvještajima.⁶⁶

Hoteli Brela na području oporezivanja iskazuju neto plaće, doprinose na i iz plaće, poreze i prireze te bonuse na način da je također iskazano stanje u prethodnoj godini i tijekom godine u tisućama kuna.

U tablici 5. prikazana su oporezivanja Hotela Brela u 2016. i 2017. godini

Tablica 5: Oporezivanje Hotela Brela na dan 31.12.2017.

OPOREZIVANJE	2017. godina	2016. godina
<i>Neto plaće</i>	1.122 000 kn	1.050 000 kn
<i>Doprinosi na i iz plaće, porezi i prirezi</i>	759 000 kn	728 000 kn
<i>Bonusi</i>	(92 000) kn	92 000 kn
Ukupno	1.789 000 kn	1.870 000 kn

Izvor: Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Neto plaće u 2017. godini iznose 1.122.000 kune, a u 2016. godini 1.050.000 kune.

Doprinosi na i iz plaće, porezi i prirezi u 2017. godini su 759.000 kuna, dok su u 2016. godini bila manja i iznosila 728.000 kuna.

⁶⁶Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Brela d.d. (2016. i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Ukupan iznos oporezivanja za Hotel Brela u 2017. godini je 1.789.000 kune, a u 2016. godini 1.870.000 kune.

Hoteli Tučepi na području oporezivanja iskazuju neto plaće, doprinose na i iz plaće, poreze i prireze te ostale naknade.

U tablici 6. prikazana su oporezivanja Hotela Tučepi u 2016. i 2017. godinu.

Tablica 6: Oporezivanje Hotela Tučepi na dan 31.12.2017

OPOREZIVANJE	2017. godina	2016. godina
<i>Neto plaće</i>	1.177 000 kn	908 000 kn
<i>Doprinosi na i iz plaće, porezi i prirezi</i>	836 000 kn	699 000 kn
<i>Ostale naknade</i>	190 000 kn	209 000 kn
Ukupno	2.203 000 kn	1.816 000kn

Izvor: Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Neto plaće u 2017. godini za Hotel Tučepi iznose 1.177.000 kune, dok su u prethodnoj godini iznosile 908.000 kuna.

Doprinosi na i iz plaće, porezi i prirezi u 2017. godini iznose 836.000 kune, dok su prethodnoj godini bili manji te iznosili 699.000 kuna.

Iznos ostalih naknada u 2017. godini je 190.000 kuna, a u 2016. godini 1.816.000 kuna.

Ukupan iznos oporezivanja u 2017. godini je 2.203 000 kune, a u 2016. godini 1.816.000 kune.

Hotel Brela d.d u svom poslovanju posebnu pozornost pridaje: *upravljanju rizikom kapitala*.

Upravljanje rizikom kapitala provodi se na način da se osigura daljnje poslovanje i pritom omogućiti povećanje povrata dioničarima kroz optimizaciju odnosa kapitala i dugovanja. Društvo upravlja kapitalom i obavlja potrebne usklade istog u skladu s promjenama ekonomskih uvjeta na tržištu i značajkama rizika svoje imovine⁶⁷.

⁶⁷ Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016.i 2017. god), [Internet], raspoloživo na: <http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

Društvo može donijeti odluku o isplati dividende vlasnicima, povećati ili smanjiti temeljni kapital, prodati imovinu da bi smanjila svoje obveze i slično.

Pokazatelj zaduženosti računa se kao omjer neto primljenih kredita i ukupnog kapitala.

5. ZAKLJUČAK

Za promišljanje poslovanja nekog poduzeća nužna je adekvatna informacijska podloga. Značajan dio takvih informacija nastaje u računovodstvu i zapisan je u računovodstvenim izvještajima. Osnovni cilj računovodstva je prikupljanje i obrada podataka financijske prirode te prezentiranje tako dobivenih informacija zainteresiranim korisnicima.

Financijski izvještaji prikazuju financijske aktivnosti, poslovanje i uspješnost nekog poduzeća na kraju jedne poslovne godine. Uz pomoć financijskih izvještaja dolazi se do osnovnih informacija o stanju poslovanja poduzeća. Osnovni financijski izvještaji su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala, bilješke uz financijski izvještaj te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Svi ovi izvještaji trebaju sadržavati istinite podatke i trebaju biti izrađeni prema računovodstvenim načelima, standardima te politikama.

Računovodstvene politike predstavljaju skup načela, metoda i pravila kojim se poduzeće koristi u cilju što realnijeg prikaza financijskog položaja i rezultata poslovanja.

Odabir odgovarajuće računovodstvene politike ne utječe samo na poslovanje poduzeća, već i na njegovu uspješnost. S obzirom da su područja djelovanja računovodstvene politike veoma široka, poduzeće će primjenjivati onu politiku koja je u skladu s ciljevima poslovne politike. Izrada i objavljivanje računovodstvenih politika obveza je svih poduzetnika koji sastavljaju financijske izvještaje, te oni također moraju predložiti primijenjenu računovodstvenu politiku i njezine moguće promjene.

U praktičnom dijelu rada prikazane su računovodstvene politike na području rezerviranja, zaliha, otpisa potraživanja i oporezivanja te se može zaključiti da Hoteli Brela d.d. i Hoteli Tučepi d.d. detaljno i koncizno obrađuju pojedine računovodstvene stavke. Bez izrade i postojanja bilo kojeg financijskog izvještaja ne bi bilo moguće prikazati utjecaj računovodstvenih politika. Primjenom računovodstvenih politika nastoji se postići što kvalitetniji i realniji prikaz poslovanja ovih Hotela.

LITERATURA

Knjiga /časopis:

1. Belak, V. (2002.): Osnove profesionalnog računovodstva, Veleučilište u Splitu, Split
2. Belak, V. (2011.): Računovodstvo poduzetnika, RRiF, Zagreb
3. Krajinović I. (2011.): Primjena MRS 8- Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške, Računovodstvo i financije, str. 94-101.
4. Perčur I. (2015.): Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, str. 34.
5. Proklin P., Brankić V. (2004.): Računovodstvene politike i bilješke uz temeljna financijska izvješća, Računovodstvo revizija i financije, str. 110-115.
6. Ramljak, B. (2011): Računovodstvene politike- utjecaj na izgled financijskih izvještaja, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split
7. Skupina autora (2012.): Računovodstvo poduzetnika s primjerima knjiženja, Zagreb, Rrif-plus d.o.o
8. Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb
9. Žager L. Žager K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Pravilnik/Zakon:

1. Narodne novine (2009): Međunarodni računovodstveni standardi, MRS 1; Prezentiranje financijskih izvještaja, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 136
2. Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, Narodne novine, Zagreb, br.78/15
3. Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 1 – Financijski izvještaji, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15
4. Narodne novine (2015): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, br.78/15, Narodne novine d.d., Zagreb
5. Narodne novine (2015): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, br. 96/15, Narodne novine d.d, Zagreb
6. Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, br. 78/15, Narodne novine d.d., Zageb

Izvor s interneta:

1. Zagrebačka burza (2018): Godišnji izvještaji Hoteli Tučepi d.d. (2016. i 2017. god), [Internet],raspoloživo na:
<http://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=362> (11.06.2018.)

POPIS SLIKA

Slika 1. Čimbenici kvalitete financijskih izvještaja	19

SAŽETAK

Predmet ovog rada je bila analiza računovodstvenih politika na pozicijama financijskih izvještaja hotela Brela i Tučepi.

Zahvaljujući financijskim izvještajima mogu se prikupiti razne informacije o imovini, prihodima i rashodima, obvezama, kapitalu, kao i informacije o novčanim tokovima te mnoge druge.

Računovodstvene politike predstavljaju posebna načela, osnove, dogovore, pravila i prakse koje treba dosljedno primjenjivati prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.

Problem istraživanja predstavlja značaj i utjecaj primjene računovodstvenih politika na kvalitetu i izgled financijskog izvještavanja.

Cilj rada je bio prikazati računovodstvene politike i njihovu primjenu na praktičnom primjeru dva hotela i analizirati njihov utjecaj na sadržaj financijskih izvještaja.

Analizom rezultata istraživanja može se zaključiti da, u ovom slučaju, svaki hotel sam odabire one računovodstvene politike koje će mu omogućiti što uspješnije ostvarenje poslovnih ciljeva. Izbor tih računovodstvenih politika u velikoj mjeri utječe ostvarenje poslovnog rezultata i ukupnih ciljeva društva.

Ključne riječi: financijski izvještaji, računovodstvene politike, računovodstvena regulativa

SUMMARY

The subject of this work was an analysis of accounting policies at the financial statements of Brela and Tucepi hotels.

Thanks to the financial statements, various information on assets, income and expenses, liabilities, capital, as well as information on cash flows and many other information can be collected.

Accounting policies are the specific principles, bases, agreements, rules and practices to be applied consistently when drafting and presenting financial statements.

The problem of research is the significance and impact of the application of accounting policies on the quality and appearance of financial reporting.

The aim of work was to present the accounting policies and their application in a practical example of two hotels and analyze their impact on the content of the financial statements.

By analyzing the results of the research it can be concluded that, in this case, each hotel chooses those accounting policies that will enable it to achieve the most successful business goals. The choice of these accounting policies greatly influences the achievement of the business results and the overall goals of the company.

Key words: *financial statements, accounting policies, accounting regulations*